

(א) לעיל טו., א. (לעיל טו., א.) לעיל טו.;
(ב) לעיל טו., א. לעיל טו.;
(ג) פסחים כג: קדושין טו.;
(ד) פסחים כג: ע"ש קדושין טו.;
(ה) פסחים כג: ע"ש קדושין טו.;
(ו) מולין קיד: טו. ע"ש רש"י
קדושין טו: ד"ה לנר;
(ז) י"ל צמח, ח. ע"כ דף
מגו., טו. (נדרים יד.);
(ח) י"ד אלה"ט, טו. (נ"ה
ולא).

תורה אור השלם
1. וְבִי יָבוֹא שׁוֹר אֶת אִישׁ
אוֹ אֶת אִשָּׁה וְנָתַתְּ סִקּוּל
אֶת הַשּׁוֹר וְעָלָה הָאִבֶּל
אֶת פְּשָׁרוֹ וְעָלָה הַשּׁוֹר
נָקִי: שמות כא כח

הגהות הב"ח
(א) בג' מה לי קטלה
בקרנא מה:

גיליון הש"ס
בג' בגין שהרג ג' בהמות.
ע"י לעיל דף לו ע"א מוס' ד"ה
כך זכר: תוס' י"ה פאהר וכו' דבחי' לא חיי
מועד לאדם. ט"ו לקמן דף
מג ע"א מוס' ד"ה והא מס
הוא התקטן וכו'.

הגהות מהר"ב
רנשבורג
[א] תוס' ד"ה איני יודע
וכי. וא"כ אנטרן לן
פקועה. ע"י שיטת מוקמל
דו"ק:

רבינו הנגאל
כמאן דקטלה דמי. הקשה
רבינו הנגאל ד"ל כיון
דקטלה לה ב' דינא
לאחתא אלמא מדרתה
רבעה, וכיון דהכי הוא
אמאי קאמר דכמאן
דקטלה איהו דמי, והא
איהו דגרימה אנפשה
דאחתתיה עלה. ואיכא
למימר תחילתה באונס
וסופה ברצון, ולשתיה הכי
קטלין לאחתא וקטלין
גמי לבתמה. ואי קשיא לך
הא דרבא דאמר בתרבות
תחילתה באונס וסופה
ברצון אונס הוא, איכא
טעמא יזר אלבשה, איכא
למימר דלא סבירא ליה
האי מימרא. אי נמי כי
אמר רבא דוקא אדם
דמינה הו' ואמשיכא
אבתריה, אבל גבי בהמה
לא וכיון דאיכא רצון
קטלין להו לתרווייהו.
במאי פליגי ברגל שרישה
על גבי תינוק בחצוי הניזק.
לאביי משלם כופר, לרבא
לא משלם כופר. פ"ח
דאליבא דר' שמעון קאמר
כדמוכחא שמעתא. שור
שנגח את האדם ומת מועד
משלם את הכופר, וזה וזה
פטור מן הכופר, וזה וזה
חייבין מיתה.

שור שנגח ד' וה' פרק רביעי בבא קמא

מא.

עין משפט נר מצוה

בחזר הניזוק. דאילו צרה"ר אין חייב צרגל לדברי הכל דכתיב [שמות כג]
בשדה אחר צפ' קמא (דף טו.): **לאזני משלם כופר.** אע"פ שלא נתכוון
להזיק דהא אוקי דרבעה ולא קטלה הא קטלה משלם כופר:
בתנאי' וזה וזה חייבין מיתה. דבמשלם נמי כתיב [שמות כא] סקל יסקל: וכן

במאן דקטלה דמי. וא"ת ומה פשע השור היא הרגה עגמה
שהרי הביאתו עליה וי"ל כמו שפירש ר"ח שקפץ עליה
השור לרבעה ולאצטפה זה יצרה וגמרה ואפילו למ"ד בכחכות פ'
נערה (דף נא): תחילתה צאונס וסופה צלרון דמותר היינו

תחילת ציאה צאונס אבל הכא תחילת
ציאה זו צלרון ואסורה לכ"ע וה"ה
שנהרסה: **הא אין בוונתו דהויק.**
ואע"ג דכשכשה צלמתה מציעה צפ'
כיכד הרגל (לעיל דף יט.): לפי שיש
שם שינוי קצת ודמי טפי לקנן אבל
רביעה לאו שינוי הוא ולא דמי לקנן
וכשן גמורה היא שמוקט ע"י אכילה:
ברגל שדרסה. שן הוה שיך
למנקט הכא אלף אגב
דנקט רגל ספ"צ (דף קו.) קטיה
הכא: **לרבא לא משלם כופר.**
אליצא דלן צרימתא קאמנ כדפי'
בספ"צ (דף קו.): **מאחר דמתם**
קמרינן בו. לא מזי לאוקמי כגון
שששלש נגימות ראשונות נתכוון
להרוג בהמה והרג את האדם * דכה"ג
לא הוה מועד לאדם הואיל ולא נתכוון
לאדם וגם צהרג ג' פעמים על פני
צעליו לא הוה מועד דלאמרינן צפרק
שני (דף טו.) אין השור נעשה מועד
עד שיעידו צו בפני צעלים וצפני
צ"ד: **בגון שאמדוהו אג' בני**
אדם. כולה סוגיא מוכחא דלא
מיחייב בשלישי ג"ש כדפרישית צפ"צ
(דף טו.): **איני יודע שהיא**
בהמה. [א] וא"ת אנטרן לן פקועה
לרבנן דרבי מאיר דלא בעי שמיטה
(חולין דף עז.) וכ"כ דלא חקרי שור
הא לענין פטר חמור מקרי שר צפ"ק
דצבורות (דף יט.) וצפרק בהמה
המקשה (חולין דף עז.) ואפילו שחוט
מוכח ציומא (דף מט: ג.) דמקרי פט
וכ"ש צן פקועה וי"ל צללו הכי פריך
שפיר ולפי המסקנא ינחא דנפקא לן
מבשרו אע"ג דשמיטה ועצדיה כעין
צשר: **והא"א לא יאכל דהיבא דפקליה**
מסקא דאסור בהנאה. ובעל השור
נקי להנאת עורו וכי תימנא לשמוק
מלא יאכל אס כן לא הוה מוקמינן
נקי אלא להנאת צשר דוקא:

בדרבי אבהו. לרווחא דמלתא
נקט דצללו רבי אבהו
לא הוה מנזי לעמיה אלף להנאה
דלאכילה לא נריך:
כל מקום שנאמר לא יאכל. ואס'
תאמר חמץ צפסקו הנאתו יהיה
צכרת דכתיב כי כל אוכל חמץ ונכרתה
וכ"כ הכי נמי א"כ צפרק כל שעה
(פסחים דף גג:) דבעי מאי איכא צין
חוקיה לרבי אבהו הוה ליה למימר
דהא איכא צינייהו וי"ל דלא יאכל או
לא תאכל ילפינן מלא תאכלו אבל
כי כל אוכל מלא תאכלו לא ילפינן:
היכא

במאן דקטלה דמי קמ"ל רבא אמר לעולם
דרבעה וקטלה ודקא קשיא לך מה לי קטלה
בקרנים מה לי קטלה ברביעה * קרן בוונתו
להזיק האי בוונתו להנאת עצמו הוא במאי
פליגי * ברגל שדרסה על גבי תינוק בחצר
הניזק לאביי * משלם כופר לרבא לא משלם
כופר תניא כוותיה דרב שור האיצימדון אינו
חייב מיתה וכשר לגבי מזבח מפני שהוא
כמעושה: **בתנאי' ישור שנגח את האדם**
ומת מועד משלם כופר ותם פטור מן הכופר
וזה וזה חייבין מיתה וכן בנן וכן בכת נגח
עבד או אמה ונותן שלשים סלעים בין שהוא
יפה מאה מנה ובין שאינו יפה אלא דינר
אחד: גמ' וכי מאחר דמתם קטלינן ליה
מועד היכי משכחת לה אמר רבה הכא
במאי עסקינן כגון שאמדוהו לשלשה בני
אדם רב אשי אמר אומדנא לאו כלום הוא
אלא הכא במאי עסקינן * כגון שסיכן לשלשה
בני אדם רב זביר אמר * כגון שהרג שלשה
בהמות ומועד לכהמה הוה מועד לאדם אלא
אמר רב שימי * כגון שהרג שלשה עובדי
כוכבים ומועד לעובדי כוכבים הוה מועד
לישראל אלא אמר רשב"ל * כגון שהרג שלשה
בני אדם טרפה ומועד לטרפה הוה מועד לשלם
אלא אמר רב פפא * דקטל וערק לאגמא
דקטל וערק לאגמא רב אחא בריה דרב איקא
אמר כגון שהוזמו זוממי זוממין הניחא אי
לייעודי תורא בעינן שפיר אלא אי לייעודי
גברא בעינן מימר אמר ליה לא הוה ידענא כגון
דאמרי כל אימת דקטיל תוריה גביה הוה
קאי * רבינא אמר * במכירין את בעל השור
ואין מכירין את השור מאי ה"ל למעבד
משום דאמרי ליה תורא נגחנא אית לך
בבקרך * איבעי לך נטורי כולי בבקרך: וזה
וזה חייבין מיתה בו': * ת"ר ממשמע שנאמר
* סקל יסקל השור איני יודע שנבילה היא
ונבילה אסורה באכילה מה ת"ל לא יאכל
את בשרו * מוגיד לך הכתוב שאם שחטו
לאחר שנגמר דינו אסור באכילה אין לי אלא
באכילה בהנאה מנין ת"ל * יובעל השור נקי
מאי משמע שמעון בן זומא אומר כאדם
שאומו לחבירו יצא איש פלוני נקי מנכסיו
ואין לו בהם הנאה של כלום וממאי דלא
יאכל את בשרו להיכא דשחטו אחר שנגמר
דינו שאסור באכילה אימא היכא דשחטו
לאחר שנגמר דינו שרי באכילה הוא ואי
לא יאכל את בשרו להיכא דסקליה מסקל
דאסור בהנאה הוא כדר' אבהו * דאמר רבי
אבהו אמר ר' אלעזר * כל מקום שנאמר לא יאכל
לא תאכל לא תאכלו לא תאכלו כדכתיב
שפרט לך בנבילה: לגר * בנתניה ולעובד כוכבים
במכירה אמרי הני מילי היכא
דנפיק ליה איסור אכילה והנאה מקרא מלא
יאכל אבל הכא
דאיסור אכילה מסקל יסקל נפקא אי סלקא
דעתך האי לא יאכל את בשרו איסור
הנאה הוא נכתוב רחמנא לא יהנה אי נמי
לא יאכל את היכא

גופיה אלטרין ולהכא דשחטו (סו.) אי נמי. לכוז לא יאכל. ולשמוק. את בשור למה לי (סו.) אימא הני מילי. דלשמעין קרא דלפילו שחטו אסור (סו.)

גופיה אלטרין ולהכא דשחטו (סו.) אי נמי. לכוז לא יאכל. ולשמוק. את בשור למה לי (סו.) אימא הני מילי. דלשמעין קרא דלפילו שחטו אסור (סו.)